

Framtidsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2022

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2022 (RP 146/2021 rd): Ärendet har remitterats till framtidsutskottet för utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 1.11.2021.

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2022 (RP 146/2021 rd): Ärendet har remitterats till framtidsutskottet för utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 1.11.2021.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- effektivitetsrevisionschef Lassi Perkinen, Statens revisionsverk
- konsultativ tjänsteman Veli Auvinen, finansministeriet
- specialsakkunnig Piia Pekola, finansministeriet
- budgetråd Johanna von Knorring-Rosenlew, finansministeriet
- direktör Mika Niemelä, arbets- och näringsministeriet
- verksamhetsledare Ida Mielityinen, Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf
- vice ordförande, rektor Jukka Kola, Finlands universitetsrektors råd UNIFI rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- överdirektör Johanna Laiho-Kauranne, Statistikcentralen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I anslutning till budgetutlåtandet hörde utskottet finansministeriet (FM), arbets- och näringsministeriet (ANM), Statens revisionsverk (SRV), Statistikcentralen, Finlands universitetsrektors råd (UNIFI rf) och Rådet för yrkeshögskolornas rektorer (Arene rf).

I sitt utlåtande fokuserar utskottet särskilt på:

- Budgeteringen av hållbar utveckling
- Temaorienterad budgetering
- Uppföljning och rapportering om hållbar utveckling

Utlåtande FrUU 7/2021 rd

- Perspektiv som omfattar flera valperioder
- Indikatorer för välfärdsekonomi som kompletterar bruttonationalprodukten
- Stöd för förutsättningarna för hållbar tillväxt
- Humankapital
- Innovationsförmåga

Budgeteringen av hållbar utveckling. Finansministeriet konstaterade i sitt utlåtande att budgeteringen av hållbar utveckling är förenad med både anslag och skatter som främjar uppnåendet av regeringens mål om klimatneutralitet. Anslagen har grupperats utifrån de strategiska helheterna i regeringsprogrammet. Med dessa anslag främjas bland annat en välmående miljö och natur och den biologiska mångfalden, minskas utsläppen, främjas bioekonomiska lösningar samt utvecklas Finland i riktning mot ett koldioxidsnålt samhälle. Enligt finansministeriets utlåtande har 2 227 miljoner euro budgeterats för 2021 och för det följande året föreslås 2 259 miljoner euro. Ökningen jämfört med 2021 beror i stor utsträckning på finansieringen av Finlands återhämtnings- och resiliensplan. Det har föreslagits att finansieringen av helheten Ett klimatneutralt Finland som tryggar den biologiska mångfalden ökar mest jämfört med 2021, med 127 miljoner euro, på grund av de ökade anslagen för energistöd. Anslagen för helheten Finland större än sin storlek i världen minskar mest, med 94 miljoner euro, bland annat på grund av att regeringens framtidsinvesteringar av engångskaraktär upphör.

Enligt en sakkunnig från FM har man i budgetpropositionen för 2022 fortsatt att utveckla den del av skattesystemet som gäller miljöaspekter. I avsnittet specificeras skatter som främjar målen för klimatneutralitet, av vilka exempelvis energiskatterna uppmuntrar till energieffektivitet, sparande av energi och naturresurser och energiproduktion med låga utsläpp och avfallsskatten till återvinning av avfall. Som ändringar i miljöskatterna har det föreslagits till exempel en minskning av skattestödet för paraffinisk diesel samt en minskning av skatteåterbäringen till energiintensiva företag.

Temaorienterad budgetering: Enligt en sakkunnig från FM har den arbetsgrupp för barnbudgetering som tillsatts av statsrådets kansli i sitt betänkande lagt fram följande förslag: barnbudgeteringen pilottestas i budgetpropositionen för 2022, bedömningen av konsekvenserna för barn genomförs för varje regeringsperiod som en del av genomförandet av barnstrategin, uppföljningen och rapporteringen av kommunernas och välfärdsområdenas anslag till barn och unga utvecklas tillsammans med olika ministerier och centrala ämbetsverk efter social- och hälsovårdsreformen, och kommunernas och välfärdsområdenas eget barnbudgeteringsarbete främjas på frivillig basis efter inrättandet av välfärdsområden och överföringen av ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster.

I finansministeriets utlåtande konstaterades också att barnbudgeteringen efter pilotförsöket 2022 kommer att etableras i budgetpropositionen. Granskningen av barnbudgeteringen gäller sådana utgifter i statsbudgeten som tydligt riktar sig till barn under 18 år och till familjer. Dessutom genomförs en särskild granskning för att säkerställa lika möjligheter och stödja utsatta barn. I granskningen beaktas för att säkerställa en entydig tolkning endast lagstadgade och behovsprövade utgifter som direkt riktas till barn samt utgifter som tydligt riktar sig till barnfamiljer. I granskningen beaktas alltså inte utgifter som indirekt riktar sig till barn. Med tanke på det fortsatta arbetet kommer arbetsgruppen bland annat att lägga fram ett förslag till bedömning av de olika

Utlåtande FrUU 7/2021 rd

åtgärdsalternativens konsekvenser för barn, vilket stöder statsrådets, välfärdsområdenas och kommunernas beslutsfattande.

Uppföljning och rapportering om hållbar utveckling. Statens revisionsverk framförde i sitt yttrande att det används flera olika verktyg för uppföljning och rapportering av utvecklingen, vilket skapar ett behov av att precisera vilken referensram för hållbar utveckling rapporteringen i förekommande fall grundar sig på och hurdana kopplingar som kan ses mellan uppföljningsverktygen. Den sakkunniga fäste också uppmärksamhet vid att de instrument som använts kan förbise politisk koherens i hållbar utveckling, generationsöverföring och ett globalt perspektiv. Som en utmaning för rapporteringen lyfte den sakkunniga fram bland annat att hållbar utveckling oftast sker långsamt, och därför är det inte säkert att det ännu finns information om effekterna av de politiska åtgärderna under föregående år eller ens under föregående regeringsperiod.

VTV betonade också i sitt yttrande att hållbar utveckling har många dimensioner som det är svårt att beskriva i kortfattad form. Därför kan det enligt SRV vara motiverat att uttryckligen i budgeten fokusera på stöd och anslag som främjar eller hämmar en hållbar utveckling eller mer begränsat klimatneutralitet. Enligt experten är det viktigt med tanke på budgeteringen att målen är tillräckligt konkreta och att såväl åtgärderna för att nå dem som de åtgärder som strider mot målen klart kan kopplas till budgetens inkomster, anslag och uppföljningen av dem.

Vid utskottshörandet framkom i FM:s yttrande ett problem i anslutning till uppnåendet av önskad tydlighet: enligt en skatteexpert är det inte särskilt entydigt att granska skattestöd som har fastställts i förhållande till normskattesystemet med tanke på miljöstyrningen. Detta är fallet exempelvis därför att normsystemet i sig inte är optimalt med tanke på miljökonsekvenserna. Med tanke på miljöstyrningen är det viktigaste enligt skatteexperten att skattestrukturen för olika skattslag är miljöbaserad och att miljöskatterna är effektiva.

Den sakkunniga från SRV påpekade att en alltför stram hållning till enskilda mål eller perspektiv kan leda till en obalans i beaktandet av hållbarhetens ekologiska, ekonomiska och sociala dimension. I denna situation syns den så kallade fenomenbaserade budgeteringen enligt SRV:s åsikt som ett förnuftigt tillägg till budgetprocessen eftersom det kan ge beslutsfattaren en bredare och bättre kunskapsbas för beslutsfattandet, öka konsekvensen i politiken, minska deloptimeringen inom förvaltningsområdena och på så sätt effektivisera resursanvändningen. Antalet fenomen som granskas samtidigt kan dock inte heller då vara särskilt stort.

Perspektiv över valperioderna I SRV:s utlåtande konstaterades att staten inte har ett enda dokument där statens ekonomi och olika politikområden planeras på ett övergripande sätt under en längre tidsperiod, exempelvis 10—20 år, och som också kan utgöra grunden för uppföljningen i årsberättelsen. Däremot har staten olika sektorspecifika planer och beslut som i praktiken också binder de kommande regeringarna: sådana är till exempel klimatlagens klimatpolitiska mål och planer, den riksomfattande trafiksystemplaneringen eller de försvarspolitiska lösningarna. Om dessa kopplas till den långsiktiga uppföljningen, är det dock enligt den sakkunniga från SRV viktigt att beakta den naturliga livscykeln för planering och uppföljning av olika politikområden samt de separata planerings- och uppföljningsprocesser som skapats för dessa. Expertens konstaterade också i detta sammanhang att det kunde vara ändamålsenligt att utveckla sambandet mellan hållbar utveckling och planen för de offentliga finanserna och budgetpropositionen samt över-

Utlåtande FrUU 7/2021 rd

vakningen av den ekonomiska förvaltningen ur de perspektiv som allra tydligast hänför sig till användningen av anslagen.

Indikatorer för välfärdsekonomi som kompletterar bruttonationalprodukten. Enligt Statistikcentralen avses med välfärdsekonomi i allmänhet sambandet mellan välfärd och ekonomi, som dessutom kan tänkas fungera på de villkor som miljön ställer. Enligt SRV:s yttrande finns det behov av kompletterande information som beskriver läget för hållbar utveckling och regeringens åtgärder, i synnerhet eftersom regeringens årsberättelse har komprimerats ytterligare. Enligt SRV har statsrådets kansli och kommissionen för hållbar utveckling strävat efter att producera sådan information på webbplatsen för uppföljning av hållbar utveckling (<https://kestavakehitys.fi/sv/uppfoljning>).

SRV påminde i sitt utlåtande också om framtidsutskottets publikation ”Hyvinvointitalouden mittareiden käyttökelpoisuus päätöksenteossa” (TuVJ 8/2018), där man har utnyttjat kombinationsindikatorer. Statistikcentralen konstaterade att utmaningen med sådana kombinationsindikatorer är att fastställa vikten av de olika synvinklar som används vid sammanställningen av dem och påminde om att det exempelvis i Agenda 2030 för uppföljning av 17 mål har fastställts en rad separata indikatorer för varje enskilt mål. Statistikcentralen lyfte också fram att Eurostat har utvecklat en frivillig Infra-Annual Survey (IAS) som är avsedd att producera uppföljningsinformation kvartalsvis för medlemsländerna. Finland deltar i detta projekt tillsammans med nio andra EU-länder. Denna datainsamling kommer att komplettera de traditionellt använda välfärdsindikatorerna för hushållen och den kommer att innehålla information om hur den subjektivt upplevda välfärden utvecklas, såsom tillfredsställelse med den egna ekonomiska situationen.

Enligt Statistikcentralen utvecklas mätarna för välfärdsekonomin som bäst av social- och hälsovårdsministeriets sektion för välfärdsekonomi och dess styrgrupp, vars mål är att för Finland ta fram indikatorer för välfärdsekonomin. Statistikcentralen föreslog att man vid valet av mätare som beskriver välfärdsekonomin bör beakta mätarnas förhållande till åtgärderna inom den ekonomiska politiken, deras tidsmässiga tillgänglighet och jämförbarhet samt en jämn fördelning av mätarna på välfärdens ekonomiska, sociala och miljömässiga delområden. Mätarnas användbarhet ökar också på grund av internationell jämförbarhet och ett begränsat antal. En sakkunnig konstaterade att man till exempel för de svenska välfärdsindikatorerna har valt indikatorer som beskriver ekonomin, miljön och den mänskliga dimensionen, fem indikatorer var.

SRV påminde också utskottet om tjänsten Findikator, där indikatorer som beskriver samhällets tillstånd på olika håll har samlats i en enda tjänst. Statistikcentralen har med stöd av Finlands miljöcentral också producerat indikatorer som beskriver affärsverksamheten inom cirkulär ekonomi och dess utveckling. Indikatorerna beskriver produktionen, konsumtionen och materialflödena i anslutning till cirkulär ekonomi och berättar om huruvida cirkulär ekonomi utvecklas till ett verktyg för ekonomi som på ett hållbart sätt stöder välfärden med tanke på miljön.

Enligt Statistikcentralen kan de indikatorer som kompletterar BNP i synnerhet härledas från miljöräkenskaperna, som beskriver förhållandet mellan miljön och ekonomin på ett sätt som är förenligt med nationalräkenskapssystemet. Till exempel ekosystemredovisning är ett område inom miljöräkenskaperna där man strävar efter att beskriva de välfärdstjänster som miljön producerar. Ekosystemtjänster är exempelvis trä, dricksvatten, damm och kolbindning samt rekreation och

Utlåtande FrUU 7/2021 rd

naturturism. Uppgifterna om användningen av ekosystemtjänster kan presenteras branschvis och kan således direkt kopplas till uppgifterna i nationalräkenskaperna om produktionen, mervärdet, sysselsättningen och andra ekonomiska variabler inom branscherna. Ekosystemräkenskaperna fick status som FN:s internationella statistikstandard i år (2021), men inom EU är man redan i färd med att bereda statistiklagstiftning om produktion av ekosystemredovisning i alla medlemsländer.

Stöd för förutsättningarna för hållbar tillväxt. Utgående från de sakkunnigyttanden som framtidsutskottet fått ser hållbar tillväxt ut som en stor utmaning som gäller en balanserad resursfördelning och utveckling av FoUI-verksamheten, höjningen av examensmålen och det kontinuerliga lärandet. Enligt utlåtandet från Finlands universitetsrektorers råd UNIFI rf har Finland som mål att höja andelen högskoleutbildade med 50 procent av åldersklassen 25—34-åringar och bygga upp en modell som sträcker sig över regeringsperioderna för att höja satsningarna på forskning, utveckling och innovation med 4 procent av BNP. Den samtidigt pågående utfasningen av fossila bränslen förutsätter enligt ANM omfattande förnyelse av företag, där ny teknik och nya lösningar tillämpas.

I flera yttranden betonades att de andelar som fås genom EU:s återhämtningsinstrument för engångsbruk Next Generation EU och dess facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) medför endast tillfällig lättnad i strävan efter hållbar tillväxt. Långsiktiga planer och ökad vilja till FoUI-investeringar inom den privata sektorn upplevdes som viktiga med tanke på den strategiska utvecklingen av FoUI-aktörerna och inledandet av nya initiativ.

Humankapital Enligt UNIFI rf, som utskottet hörde, kommer två tredjedelar av produktivetsökningen av nya idéer och innovationer och en tredjedel av utbildning. Nya arbetsplatser förutsätter högre kompetens än för närvarande. Ökningen av universitetsutbildningen utmanas enligt UNIFI rf särskilt av att den ersättning som högskolorna får för nya studieplatser inte täcker de kostnader som studieplatserna medför för högskolorna inom de flesta branscher, och högskolorna har därför varit tvungna att använda också sina forskningsresurser för detta. I Finland har antalet studerande stigit med sammanlagt 4,3 procent åren 2010—2020. Samtidigt har universitetens akademiska personal minskat med 3 procent och övrig personal med hela 11 procent. Vid sakkunnighörandet diskuterades det att exempelvis inom läkarutbildningen är kostnaderna per studerande på grund av den smågruppsundervisning som behövs betydligt högre än inom branscher där kompetensen kan produceras med mindre intensiva metoder, varför det är svårt för högskolorna att svara på bristen på kompetent arbetskraft inom hälsosektorn.

Rådet för yrkeshögskolornas rektorer (Arene) konstaterade å sin sida att det största uppskattade kompetensbehovet hänför sig till yrkeshögskoleutbildning, där antalet examina har ökat med cirka en fjärdedel under de senaste fyra åren. Arene tog i sitt utlåtande upp effekterna av 2013 års nedskärningar i finansieringen och indexfrysningen: om nedskärningarna inte hade gjorts, skulle man till exempel år 2022 kunna utbilda 6 000 fler studerande än nu. Arene argumenterade för yrkeshögskoleutbildningens resurser också ur jämställdhetssynvinkel: Av studerande vid yrkeshögskolor har 42 procent ingen förälder med högskoleexamen, medan motsvarande siffra för universitetsstuderandena är 23 procent. Dessutom har yrkeshögskolorna enligt Arene en central betydelse för en regionalt balanserad utveckling i Finland: de utexaminerade sysselsätts oftare i landskapen än de som utexaminerats från universiteten.

Utlåtande FrUU 7/2021 rd

I finansieringen av reformen av kontinuerligt lärande ansåg UNIFI rf det vara oroväckande att det har föreslagits att reformen utöver Finlands program för hållbar tillväxt ska finansieras också genom den strategiska finansieringen av högskolorna. Arene å sin sida föreslog att yrkeshögskolorna ska ha beredskap att utveckla kostnadseffektiva verksamhetsmodeller för uppdatering av kompetensen i samarbete med arbetslivet.

Innovationsförmåga. UNIFI betonade i sitt utlåtande att vetenskapens nivå i världen ständigt stiger och att Finland hotar att hamna efter i denna utveckling, vilket också försvårar kopplingen till internationella affärsekosystem. Genom att utveckla en stark forskning samt forskningsgrupper på hög nivå och forskningsinfrastrukturer kan man förbli lockande ur internationella experters och studerandes synvinkel och upprätthålla den kompetens som sakkunnig- och myndighetsuppgifterna förutsätter. Den årliga uppföljningen av European University Association visar enligt UNIFI rf att Finlands offentliga universitetsfinansiering har sjunkit i förhållande till bruttonationalprodukten under hela 2010-talet. Samtidigt har till exempel i de övriga nordiska länderna både bruttonationalprodukten och den offentliga universitetsfinansieringens andel i förhållande till den ökat.

Enligt UNIFI rf är de områden som i framtiden kommer att visa sig vara viktiga inte kända på förhand av de offentliga finansiärerna och de politiska beslutsfattarna, utan politiken och finansieringen för FoUI bör betona kvaliteten och möjliggöra olika forskningstrender samt samarbete med såväl små och medelstora företag som globala aktörer. Enligt UNIFI rf skulle detta gynnas av ett starkt deltagande av FoUI-aktörerna i beredningen. Enligt UNIFI rf bör offentliga satsningar också uppmuntra företag att investera betydligt mer i FoUI-verksamhet. UNIFI rf betonade också att forskningen måste planeras på längre sikt än ett år och att den minskning av forskningsfinansieringen som föreslagits för Finlands Akademi sedan 2023 därför hindrar inledandet av nya forskningsprojekt redan 2022.

Arene, som representerar yrkeshögskolorna, lyfte i sitt utlåtande fram att yrkeshögskolorna inte har permanent FoUI-finansiering, men yrkeshögskolorna är likväl en central partner för aktörerna inom social- och hälsovårdssektorn samt för små och medelstora företag och mikroföretag. Dessa skulle dra nytta av det arbetslivsbaserade stöd för FoUI-arbete som kanaliseras via yrkeshögskolorna, och det kunnande som förvärvats genom samarbete skulle i sin tur kumuleras i yrkeshögskolorna. Arene framhöll därför att det i Finland bör skapas finansieringskanaler för nätverksbaserad FoUI-verksamhet som också små och medelstora företag kan delta i.

Enligt ANM:s yttrande har den statliga finansieringen för forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2008 och 2019 varierat mellan 1 814 och 2 072 miljoner euro, varefter den steg till 2 287 miljoner euro 2020 och beräknas uppgå till 2 417 miljoner euro 2021. Under pandemin har höjningen av finansieringsnivån genomförts i synnerhet genom Business Finlands och i viss mån universitetens finansiering. Enligt ANM:s yttrande är den finansiering av engångsnatur som fås via EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) den viktigaste satsningen som stöder hållbar tillväxt i budgeten för 2022. RRF-finansieringen ökar Business Finlands finansieringsandel fram till 2023, varefter ökningen inte är känd.

Det centrala målet för Business Finland inom den närmaste framtiden är enligt ANM att säkerställa en balanserad finansiering och utveckling av innovationssystemets olika delar och aktörer

Utlåtande FrUU 7/2021 rd

på ett sätt som stöder produktiviteten och den ekonomiska tillväxten, öka samarbetet mellan näringslivet och forskningsorganisationerna, stärka den finländska forskningens kvalitet och samhällsliga och ekonomiska genomslag samt främja medborgarnas välfärd och lösningen av stora samhällsliga utmaningar i Finland och globalt. VTT fokuserar å sin sida under de kommande åren på forsknings- och innovationsverksamhet som hänför sig till systemiska och tekniska utmaningar. De innovationsekosystem som VTT startat påskyndar utvecklingen av nya lösningar inom energi, trafik, cirkulär ekonomi och industri tillsammans med ett omfattande partnersätverk.

Framtidsutskottet har redan länge uttalat sig om politisk koherens, fenomenbaserad utveckling, indikatorer för välfärdsekonomin som kompletterar BNI-mätaren samt om bedömning av hur hållbar utveckling framskrider. Framtidsutskottet anser att dessa mål och verksamhetsmodeller har framskridit betydligt under de senaste åren, även om beslutsfattaren fortfarande har svårt att gestalta framstegen kring hållbar utveckling i sin helhet samt den politiska koherensen mellan olika politiksektorer och åtgärder.

Framtidsutskottet betonar att förutsägbarheten i företagens verksamhetsmiljö främjar den konkurrenskraft som en hållbar tillväxt förutsätter. Förutsägbarheten är förknippad med principer som sträcker sig över valperioderna, men bildandet av dessa principer är inte självklart i en representativ parlamentarisk demokrati. Framtidsutskottet anser att det behövs fler verksamhetsmodeller som också hjälper oss att förstå i vilka avseenden vi är eniga, också över valperioderna.

Framtidsutskottet understöder utvecklandet av barnstrategin, barnbudgeteringen och budgeteringen av hållbar utveckling med hjälp av konsekvensbedömningar. Dessutom föreslår framtidsutskottet att effekterna av barnstrategin/barnbudgeteringen ska följas också med indikatorer som hänför sig till rörlighet och fysisk kondition.

Framtidsutskottet anser att forskning, utbildning, FoUI-verksamhet och forskningsinfrastruktur vid universitet, högskolor och även vid yrkesläroanstalter är nationellt kritisk infrastruktur och kapital som måste tryggas. Forskningens kvalitet och befolkningens kompetens måste ständigt utvecklas. Kompetens av hög kvalitet är den viktigaste konkurrensvägen för ett litet land som Finland, och inom FoUI finns det inga uppnådda förmåner.

Framtidsutskottet betonar att det för att uppnå FoUI-målet på 4 procent också behövs privata investeringar. Detta förutsätter att universiteten och högskolorna gör FoUI-verksamheten och utbildningen mer kundorienterad och attraktiv bland annat genom att utveckla samarbetsmodeller som baserar sig på partnerskap. Samtidigt betonar framtidsutskottet att också företagen måste bära sitt ansvar genom att investera i hållbar tillväxt och utveckla sina gränssnitt till forsknings- och utbildningsinstitutioner, till exempel genom att erbjuda praktikplatser och slutarbeten i anknytning till studier. Den offentliga sektorn bör på motsvarande sätt satsa på regionernas attraktionskraft exempelvis genom att utveckla serviceutbudet och mekanismerna för offentliga hävstångar. Framtidsutskottet anser att det behövs innovativt samarbete mellan universitet, universitetscentra, yrkeshögskolor och hela utbildningssystemet, företag och den offentliga förvaltningen kring regionala spjutspetsar med sikte på internationella toppförmågor, partnerskap och investeringar.

Utlåtande FrUU 7/2021 rd

Framtidsutskottet anser att FoUI-resurserna också bör riktas till universitetens självstyrande FoUI-verksamhet och grundforskning. Universiteten har inte bara till uppgift att stödja och förbättra den nuvarande verksamheten, utan de bör också ställa nya frågor för att nya lösningar ska kunna uppstå.

Framtidsutskottet påminner om att yrkeshögskolornas utbildning och regionala FoUI-verksamhet tillsammans med små och medelstora företag och mikroföretag minskar ojämlikheten i fråga om kompetens och ökar den regionala jämlikheten.

Framtidsutskottet fäster uppmärksamhet vid att utmaningen med en hållbar tillväxt inte bara är kompetens och FoUI, utan på individnivå också människors välbefinnande till kropp och själ.

Framtidsutskottet föreslår också att man överväger nya instrument med hjälp av vilka forskning, utbildning och innovationsverksamhet på ett flexibelt sätt kan inriktas på att lösa aktuella svåra problem på regional och nationell nivå. Vid utfrågningen i utskottet diskuterades som exempel utbildning av fler psykiatrer.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Framtidsutskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 27.10.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Joakim Strand sv
vice ordförande Pirkka-Pekka Petelius gröna
medlem Marko Asell sd
medlem Harry Harkimo liik
medlem Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Mari Holopainen gröna
medlem Katja Hänninen vänst
medlem Ville Kaunisto saml
medlem Pasi Kivisaari cent
medlem Ari Koponen saf
medlem Antti Lindtman sd
medlem Merja Mäkisalo-Ropponen sd
medlem Arto Pirttilahti cent
medlem Sari Tanus kd
medlem Sinuhe Wallinheimo saml
medlem Jussi Wihonen saf.

Utlåtande FrUU 7/2021 rd

Sekreterare var

utskottsråd Olli Hietanen

utskottets ständiga rådgivare Maria Höyssä.